

6. Нагорнюк Л. Є. Формування іншомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх журналістів у процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Нагорнюк Людмила Євгенівна. – Тернопіль, 2009. – 271 с.

7. Різун В. В. Проблеми і перспективи розвитку журналістської освіти в Україні початку XXI століття / В. В. Різун // Наукові записки Інституту журналістики. – 2004. – Том 16. – С. 6-13.

8. Шведова Я.В. Формування професійної культури майбутніх тележурналістів у фаховій підготовці : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Шведова Ярослава Василівна. – Запоріжжя, 2010. – 256 с.

РЕЗЮМЕ

В. В. Костюк. Стимулирование и развитие творческого потенциала магистров-журналистов в образовательной и позааудиторной деятельности.

В статье анализируются основные направления и условия: развитие положительной мотивации для достижения учебной цели, организация учебно-воспитательного процесса на основах личностно ориентированного, интерактивного, инициативно-игрового подходов педагогической деятельности, способствующие творческому самовыражению студентов высших учебных заведений в учебно-воспитательном процессе. На примере педагогического процесса у магистров-журналистов определяются наиболее эффективные пути самореализации их творческого потенциала.

Ключевые слова: творчество, самовыражение, самореализация, личность, учебно-воспитательный процесс, магистры.

SUMMARY

V. Kostjuk. Stimulation and development creative potential for the graduate students-journalists in self-realization and the creative self-expression.

In the article the basic ways assisting to the creative self-expression of students of higher educational establishments in an educational process have been analysed. On the example of the pedagogical process for the graduate students-journalists the most effective ways of self-realization of their creative potential have been determined.

Key words: creativity, self-expression, self-realization, person, educational process, graduate students, journalism, potential.

УДК 378.147:378.38

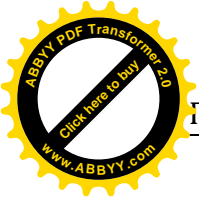
О. Г. Набока

Слов'янський державний педагогічний університет

ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

У статті проведено аналіз загальних понять, пов'язаних з технологізацією освіти: освітні технології, педагогічні технології, технології навчання. За результатами дослідження виявлено сутнісні характеристики, методологічні вимоги та особливості визначених технологій. Спираючись на доробок науковців у цій галузі визначено місце, сутність та цільову спрямованість професійно орієнтованих технологій навчання.

Ключові слова: освітні технології, педагогічні технології, технології навчання, професійно орієнтовані технології.

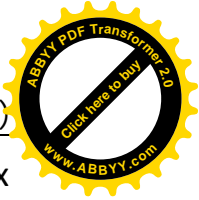
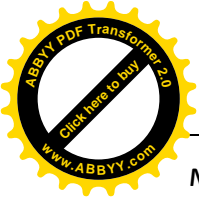

Постановка проблеми. Технологізація навчально-виховного процесу у вищій школі пов'язана з пошуком таких дидактичних підходів, які б гарантували високоякісну професійну підготовку майбутніх фахівців. Досліджуючи найбільш характерні тенденції процесу технологізації в освіті, варто відзначити, що інтерес до нього з часом посилюється та обумовлений низкою таких причин:

- необхідністю попередити відомий розрив між постульованими завданнями, змістом освіти та способами його презентації;
- бажанням подолати певну «вичерпність» традиційної лекційної системи навчання;
- потребою у заміні малоефективного вербального способу навчання системно-діяльним підходом;
- необхідністю зниження негативних наслідків роботи малокваліфікованого викладача за рахунок відновлюваності навчальних процедур, можливості їх розповсюдження на всі навчальні дисципліни, весь навчально-виховний процес, їх засвоєння кожним викладачем;
- прагненням відійти від структурної та функціональної невизначеності різноманітних організаційних форм, методів та прийомів навчання, ввести їх у напрям конкретних технологій;
- можливістю проектування навчального процесу, способів взаємодії студента та викладача, що забезпечують гарантовані результати роботи, що надають освітні технології;
- усвідомленням необхідності переключення навчального процесу на суб'єктивну основу з установками на саморозвиток особистості, адаптацію навчального процесу до потреб і можливостей студентів.

Аналіз актуальних досліджень. В українській теорії та практиці одними із перших визначили концептуальні засади технологічного підходу в освіті такі знані українські вчені, як А. Алексюк, В. Бондар, І. Зязюн, В. Лозова, І. Підласий. Дослідженням освітніх технологій займаються відомі українські вчені С. Гончаренко, В. Євдокимов, О. Пехота, А. Нісімчук, М. Окса, В. Онищук, О. Падалка, В. Паламарчук, І. Прокопенко, О. Савченко, І. Смолюк, С. Сисоєва, О. Янкович та інші.

Мета статті. Значна кількість педагогічних праць, присвячених поняттю «технологія», доводить те, що предмет дослідження представляє собою значний інтерес. Водночас, розуміння технології, розкриті в працях монографічного та навчально-методичного характеру, суттєво відрізняються одне від одного. У зв'язку з цим, метою нашого дослідження є розкриття понятійного апарату низки «технологічних понять», виявлення

місця професійно орієнтованих технологій навчання у системі зазначених понять, розкриття їх сутності та особливості.

Виклад основного матеріалу. Досліджуючи поняття «технологія», доцільно відзначити, що у педагогічній теорії та практиці відсутнє єдине, загальноприйняте розуміння технології процесів, оскільки збільшується кількість сполучень поняття «технологія» з різноманітними поняттями педагогіки: освітня технологія, педагогічна технологія, технологія навчання, технологія виховання, технологія формування та ін. У контексті нашого дослідження важливо з'ясувати ієрархічну послідовність «технологічних понять» та визначити місце професійно орієнтованих технологій у ній.

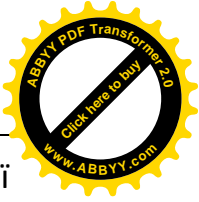
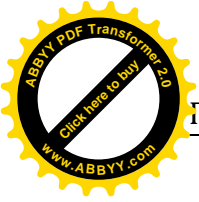
За результатами аналізу науково-педагогічних досліджень нами встановлено, що більшість науковців схиляється до необхідності розмежування «технологічних понять» та вбачає логічним підхід за яким означені дефініції розташовані у такій послідовності: «освітня технологія», «педагогічна технологія», «технологія навчання» або «технологія виховання» або «технологія управління» або «технологія розвитку» або «технологія...».

Поглиблюючи розуміння визначених дефініцій, українські вчені І. Богданова, І. Дичківська, О. Пехота, зазначили, що освітня технологія відображає загальну стратегію розвитку освіти, єдиного освітнього простору; педагогічна технологія відображає тактику реалізації освітніх технологій у навчально-виховному процесі за наявності певних умов; технологія навчання (виховання, управління) моделює шлях освоєння конкретного навчального матеріалу (поняття) в межах відповідного навчального предмета, теми, питання [1, с. 14], [4, с. 68-70], [12, с. 23].

Автори підручника «Педагогічна технологія» А. Нісімчук, О. Падалка та І. Смолюк також зауважили на тому, що предмет технології в освіті спирається на такі наукові категорії, як технологія освіти, технологія навчання, технологія виховання, технологія розвитку. На думку вчених, визначені категорії різняться підходами до формування обсягів і типів знань, умінь і навичок, та певних якостей студентів [9, с. 18].

Проведений нами аналіз дозволив дійти висновку, що існуючий ієрархічний перелік вже сформованих термінів є достатнім для розкриття логіки процесів, пов'язаних з технологізацією освіти, в цілому, та впровадження професійно орієнтованих технологій навчання, зокрема. Для контексту нашого дослідження, найбільш обґрунтованою, логічною та послідовною є така ієрархія «технологічних понять»:

– освітні технології, що розкривають загальну стратегію розвитку державного освітнього простору;

– педагогічні технології, що відображають тактику реалізації освітніх технологій;

– технології навчання, що розкривають процес освоєння конкретного навчального матеріалу та можуть вміщувати різноманітні спеціалізовані технології, зокрема професійно орієнтовані технології навчання.

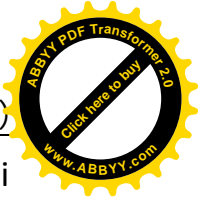
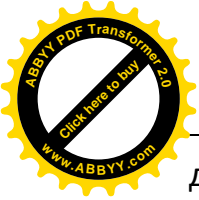
З метою з'ясування сутності та особливостей професійно орієнтованих технологій, на нашу думку, доцільним є більш ґрунтовне вивчення вищих за рангом у цій ієрархії «технологічних» понять – освітня технологія, педагогічна технологія, технологія навчання.

Авторський колектив навчального посібника «Перспективні освітні технології» визначає поняття «освітня технологія» як інтегративну модель, що об'єднує в єдину цілісну систему мету, зміст, дидактичний комплекс (педагогічні умови, методи, прийоми, засоби, інформаційно-технічне забезпечення) та результат навчально-виховного процесу, побудованого на філософії й методології українознавства, життєтворчості особистості. Науковці наголошують на тому, що освітня технологія значно ширше ніж «дидактична технологія», оскільки освіта передбачає взаємодію двох підсистем – навчання і виховання [11, с. 17].

Історико-педагогічний аналіз педагогічної літератури, проведений О. Янкович, дозволив дослідниці дійти висновку що, освітня технологія є особливим культурно-соціальним феноменом, у межах якого намітилися низка невирішених проблем: немає загальноприйнятого категоріального тезаурусу, вчені не досягли єдності думок в обґрунтуванні критеріїв технологій, остаточно не визначена структура технології, не виявлено класифікації освітніх технологій [19, с. 23].

Зауважуючи на значущості поняття технології для системи освіти, професор О. Пехота зазначає, що «вибір освітньої технології – це завжди вибір стратегії, пріоритетів, системи взаємодії, тактик навчання та стилю роботи вчителя з учнем» [12, с. 11]. Наголошуючи на стратегічності освітньої технології, дослідниця водночас зауважує, що педагогічна технологія містить у собі дві групи питань, перша з яких пов'язана з реалізацією досягнень техніки в навчальних засобах та застосуванням технічних засобів у навчальному процесі, друга – з його організацією та розвитком педагогічної теорії в цілому [12, с. 14].

Підсумовуючи розуміння «освітньої технології» у сучасних науково-педагогічних дослідженнях, ми дійшли висновку, що означена дефініція є варіантом описання стратегічної моделі системи освіти, в цілому, та освітнього процесу, зокрема. Через освітні технології акцентується увага на

дисциплінарному образі певної галузі знань, організаційній структурі навчального процесу, характеристиці діяльності суб'єктів освітнього процесу або характері їх взаємодії тощо.

Стосовно поняття «педагогічна технологія» в педагогіці також виокремилось декілька різноманітних підходів до його розуміння. Проведений нами аналіз науково-педагогічної літератури дозволив дійти висновку, що з'ясування сутнісних характеристик педагогічних технологій знайшло своє відображення в численних визначеннях окремих авторів, колективів, педагогічних спілок та асоціацій. У контексті нашого дослідження доцільно продемонструвати різноманіття підходів до розуміння «педагогічної технології» через низку її визначень:

Педагогічна технологія – це система найбільш раціональних способів досягнення поставленої педагогічної мети, наукова організація навчально-виховного процесу, що визначає найбільш раціональні й ефективні способи досягнення кінцевих освітньо-культурних цілей [10, с. 27].

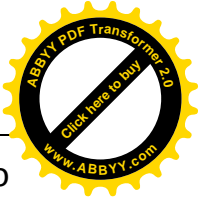
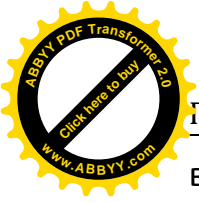
Педагогічна технологія – це наука про розвиток і освіту, навчання і виховання особистості школяра на основі позитивних загальнолюдських якостей та досягнень педагогічної думки, а також основ інформатики [9, с. 9].

Педагогічна технологія – це сукупність засобів, прийомів, процедур, що забезпечують продуктивну взаємодію суб'єктів освітнього процесу та направлених на досягнення запланованого результату [6, с. 44].

Педагогічна технологія – це модель професійної підготовки, в межах якої ставиться мета і досягається конкретний потенційно відтворюваний результат шляхом використання певних видів, форм, методів навчання, оперування однотипним змістом; це чітко організована, продуктивна в усіх деталях модель спільної діяльності викладача і студентів, що містить цілевизначення, планування, організацію та проведення підсумків цієї діяльності [2].

Напрацьовані науковцями підходи до розуміння сутності педагогічної технології стали основою для визначення методологічних вимог, яким повинна задовольняти педагогічна технологія. Доволі часто підґрунтям переліку методологічних вимог, на яких наполягають науковці у своїх дослідженнях, стає підхід, запропонований Г. Селевком. Автор зауважив, що будь-яка педагогічна технологія має задовольняти таким основним методологічним вимогам: концептуальність, системність, керованість; ефективність; відтворюваність [14].

Отже, узагальнюючи результати науково-педагогічних досліджень, ми сформулювали перелік методологічних вимог, яким повинна відповідати педагогічна технологія та які стануть у нашому подальшому дослідженні

важливою складовою концептуальних засад застосування професійно орієнтованих технологій навчання у підготовці майбутніх економістів. До таких методологічних вимог ми віднесли: концептуальність, системність; цілісність; алгоритмічність; керованість; інваріантність; відновлюваність; проектовність; ефективність; оптимальність; візуалізацію; діагностичність; модернізацію; коректированість.

Особливо важливого значення для нашого дослідження набуває можливість застосування педагогічних технологій у навчальному процесі. Підґрунтям цього є особливості, притаманні педагогічним технологіям. Вітчизняні вчені, розкриваючи особливості педагогічної технології, зауважують на її неоднозначності. Відзначивши такі важливі риси педагогічної технології як чітку логіку, мотиваційне забезпечення діяльності; наявність засобів і способів одержання інформації, вчені водночас висувають певні застереження. До таких застережень віднесені такі:

- технологія, її розробка і використання вимагають творчої активності вчителя і учнів; разом з тим потрібно визначити межі регламентованої діяльності і творчості учасників педагогічного процесу;

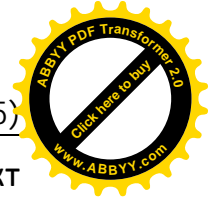
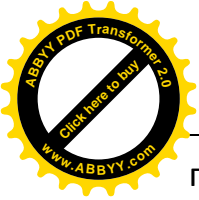
- різний навчальний матеріал має різну «технологічність»: один легко кодується й при відтворенні не деформується, не спотворюється, а усвідомлюється у всій повноті і цілісності (математичні формули, способи розв'язання задач); інший, будучи закодованим, втрачає частину своїх можливостей впливу на почуття, емоції учнів (художня, історична інформація);

- кожна окрема технологічна ланка досягає запланованих результатів тільки при опорі на психологічне обґрунтування;

- педагогічна технологія (навіть найсучасніша) не забезпечує однаково високого рівня научуваності, навченості і вихованості всіх учнів; на результат впливають багато факторів: рівень педагогічної майстерності вчителя, інтелектуальний і емоційний фон класу, матеріальна база школи тощо [13, с. 14-15].

У теорії і практиці педагогічної діяльності існує множина варіантів навчально-виховного процесу. Кожен автор та виконавець вносить в педагогічний процес свій індивідуальний внесок, тому кожна конкретна технологія є авторською. У множині педагогічних технологій, переважну більшість становлять технології навчання.

Довгий період педагоги не розрізняли технології навчання й педагогічні технології. Термін «педагогічна технологія» використовувався тільки відносно навчання, а сама технологія розумілася як навчання за допомогою технічних засобів. У цей час технологія навчання – це

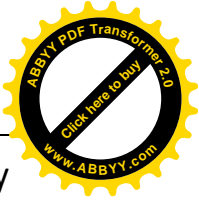
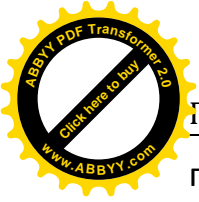
педагогічна діяльність, що реалізує науково обґрунтований проект дидактичного процесу з більш ефективною та надійною гарантією результату, ніж традиційні методики навчання [15, с. 10].

На наш погляд, поняття «технологія навчання» всебічно висвітлено українськими науковцями. Зокрема, С. Гончаренко наводить дефініції поняття й розглядає «технологію навчання» як системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання і засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти [3, с. 331]. О. Янкович наголошує на тому, що технологія навчання – це процес, пов'язаний з проектуванням і реалізацією цілей і змісту навчання, передбачених освітніми стандартами, навчальними планами і програми, через систему форм, методів і засобів навчання, що забезпечують досягнення поставлених цілей [19].

У контексті нашого дослідження важливою є думка окремих дослідників щодо структури технології навчання у сукупності таких її складових:

- аналіз діяльності майбутнього спеціаліста, відбір знань, умінь і навичок, необхідних йому у професійній діяльності;
- відбір змісту навчального матеріалу;
- аналіз засобів педагогічної комунікації (підручника, посібника ТЗО та ін.);
- вибір форм та методів навчання, виховання та розвитку;
- розробка безпосередньо технології навчання; перевірка її в дослідному навчанні, її корекція, доповнення та зміна (при необхідності);
- реалізація технології в природніх умовах навчання [17, с. 6].

Повертаючись до мети нашого дослідження, вважаємо за доцільне визначити місце професійно орієнтованих технологій та віднести їх в ієрархії «технологічних понять» до одного з різновидів технології навчання. Це обумовлено тим, що професійно орієнтована технологія повинна розкривати певну логіку організації процесу фахової підготовки, сукупність прийомів і засобів навчання, що забезпечують високу ефективність розвитку та професійного становлення студентів, а також взаємопов'язану систему дій, спрямованих на досягнення гарантованих кінцевих результатів фахової підготовки. Розкриття іншими науковцями сутності професійно орієнтованих технологій, також дозволяє віднести цей тип технології до технологій навчання. Зокрема, на думку Т.Дмитренко, професійно орієнтовану технологію в системі вищої неперервної

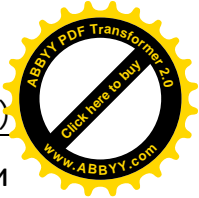
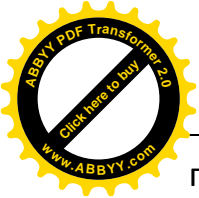
професійної педагогічної освіти можна розглядати як систему психологічних, загальнопедагогічних, дидактичних процедур взаємодії педагогів та студентів з врахуванням їх здібностей і схильностей, спрямовану на реалізацію змісту, методів і форм навчання. Ця система будується відповідно до цілей навчання, майбутньої професійної діяльності та професійно важливих якостей спеціалістів [5]. І. Матросова розуміє професійно орієнтовану розвиваючу технологію як систему психолого-педагогічної, дидактичної та організаційної взаємодії педагогів і студентів, що враховує їх особистісні якості та спрямована на реалізацію змісту, методів, форм і засобів навчання, відповідно до цілей майбутньої професійної діяльності [8].

Розкриваючи сутнісне розуміння професійно орієнтованих технологій навчання, російський дослідник В. Коровін, зазначає, що найбільш важливими їх ознаками виступають:

- наявність педагогічної задумки, підґрунтям якої є певна методологічна, філософська позиція;
- чітко визначений ланцюжок педагогічних дій, операцій, комунікацій, що мають форму конкретно очікуваного результату та вибудовуються у відповідності з цільовими настановами на підготовку майбутнього фахівця;
- взаємопов'язану діяльність викладача і студента з врахуванням принципів індивідуалізації й диференціації, оптимальної реалізації людських та матеріально-технічних ресурсів;
- можливість відновлення будь-яким викладачем як педагогічної технології в цілому, так і окремих її елементів, що гарантує досягнення запланованих результатів всіма студентами;
- діагностичні процедури, що містять критерії, показники та інструментарій вимірювання результатів діяльності як студентів, так і викладачів [7].

На нашу думку, під професійно орієнтованою технологією слід розуміти систему методів і засобів, що забезпечують якість підготовки майбутніх фахівців та спрямовані на гарантоване досягнення цілей навчання й оптимізацію навчального процесу. У даному випадку професійно орієнтована технологія навчання окреслюється у вигляді системної категорії, відновлюваність й ефективність якої залежить від її інтегративних якостей та певної структурованості.

Аналіз теоретичних та прикладних розробок у галузі професійної освіти майбутніх фахівців дозволив розкрити специфічність характеристик

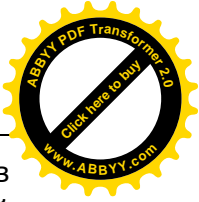
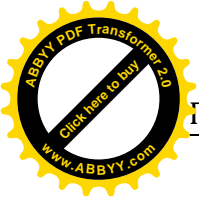
професійно орієнтованих технологій навчання. Найважливішими характеристиками таких технологій є:

- результативність (високий результат досягається кожним студентом),
- економічність (за одиницю часу ефективно засвоюється більший обсяг навчального матеріалу без значних зусиль як студента, так і викладача),
- ергономічність, психогігієнічність (навчання відбувається в умовах співпраці, позитивного емоційного мікроклімату, без перевтоми та перевантажень),
- створення високої мотивації до вивчення предмету, що дозволяє виявити та удосконалити особистісні якості та розкрити потенційні можливості студентів;
- використання найновіших досягнень дидактики, психології, інформатики та інших наук;
- підвищення інформативної ємності змісту освіти;
- розвиток загально навчальних та професійно спрямованих навичок;
- навчально-методичне забезпечення, що гарантує активну мисленнєву діяльність студентів;
- наступність, що дозволяє поступове ускладнення та нарощування структурних елементів, прийомів та методів професійно-орієнтованої технології.

Висновки. Проведений нами аналіз науково-педагогічних джерел дозволив виявити якісну своєрідність та специфічність професійно орієнтованих технологій, зосереджуючи увагу на цільовій спрямованості, методах і формах взаємодії суб'єктів освітнього процесу, особливостях і характері цих суб'єктів, а також можливостях освітнього середовища. Розгляд сутнісних характеристик професійно орієнтованих технологій навчання дозволили визначити їх місце та значущість у системі «технологічних понять». Професійно орієнтовні технології на сьогодні є домінантою у процесі модернізації вищої школи та характеризують інноваційний шлях її розвитку, використання яких сприяє реалізації на практиці сучасних систем навчання, що мають більш високі педагогічні характеристики у порівнянні з традиційними дидактичними системами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богданова І. М. Технології в освіті: теоретико-методологічний аспект / І. М. Богданова. – О. : АПН України ; ПДПУ імені К.Д.Ушинського, 1999. – 146 с.
2. Бугрій О. Сутність поняття «педагогічні технології» / О. Бугрій // Вища школа. – 2007. – № 1. – С.20–25.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.

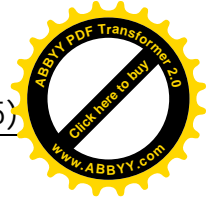
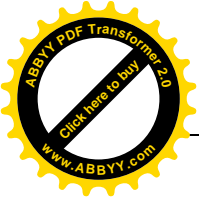
5. Дмитренко Т. А. Профессионально-ориентированные технологии обучения в системе высшего образования / Т. А. Дмитренко // Сибирский педагогический журнал. – 2005. – №1. – С. 24–37.
6. Зеер Э. Ф. Личностно-развивающие технологии начального профессионального образования: учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений / Э. Ф. Зеер. – М. : Издательский центр «Академия», 2010. – 176 с.
7. Коровин В. М. Технология профессионально ориентированного обучения в высшем учебном заведении / В. М. Коровин // Вестник Воронежского государственного университета. – 2007. – № 1. – С. 97–100.
8. Матросова И. Г. Профессионально-ориентированная развивающая технология обучения как условие формирования технологической компетентности личности / И. Г. Матросова // Педагогичний альманах : зб. наук. пр. – 2009. – № 4. – С. 137–145.
9. Нісімчук А. С. Педагогічна технологія: підруч. для підготов. спеціалістів / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, І. О. Смолюк. – К. : Четверта хвиля, 2003. – 222 с.
10. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / [С. О. Сисоева, А. М. Алексюк, П. М. Воловик та ін.]. – К. : ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
11. Перспективні освітні технології : наук.-метод. посіб. / А. М. Алексюк, І. Д. Бех, Т. Ф. Демків та ін. ; заг. ред. Г.С. Сизоненко. – К. : Гопак, 2000. – 560 с.
12. Пехота О.М. Освітні технології. навч. метод. посібник / О. М. Пехота. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
13. Прокопенко І. Ф. Педагогічні технології: навч. посібник / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Х. : Колегіум, 2005. – 224 с.
14. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий: в 2 т. / Селевко Г. К. – М. : НИИ школьных технологий. – Т. 1. – 2006. – 816 с.
15. Слостенин В. А. Личностно-ориентированные технологии профессионально-педагогического образования / В. А. Слостенин // Сибирский педагогический журнал. – 2008. – № 1. – С. 49–74.
16. Слостенин В. А. О проектировании содержания высшего педагогического образования / В. А. Слостенин // Преподаватель. – 1999. – № 5. – С. 3–9.
17. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / М. А. Хайрулдинов. – Симф. : Тарпан, 2003. – 127 с.
18. Трайнев В. А. Информационные коммуникационные педагогические технологии (обобщения и рекомендации): учебное пособие / В. А. Трайнев, И. В. Трайнев. – М. : Дашков и Ко, 2009. – 280 с.
19. Янкович О. І. Освітні технології в історії вищої педагогічної освіти України : монографія / О. І. Янкович. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 320 с.

РЕЗЮМЕ

О. Г. Набока. Технологизация как инновационный путь развития современного образования.

В статье проведен анализ понятий, характеризующих процессы технологизации образования: образовательные технологии, педагогические технологии, технологии обучения. По результатам исследования выявлены существенные характеристики, методологические требования и особенности названных технологий. Опираясь на исследования в этой области, определены место, сущность и целевая направленность профессионально ориентированных технологий обучения.

Ключевые слова: образовательные технологии, педагогические технологии, технологии обучения, профессионально ориентированные технологии.

SUMMARY

O. Naboka. Technological innovation ways of development of modern education.

In article the analysis of the concepts describing processes of education: educational technologies, pedagogical technologies, technologies of training. By results of research intrinsic characteristics, methodological requirements and features of the named technologies are revealed. Learning researches in this area, the place, essence and a target orientation of professionally focused technologies of training are determined.

Key words: educational technologies, pedagogical technologies, technologies of the training, professionally focused technologies.

УДК 371.14:[811.161.2+821.161.2]

В. В. Сидоренко

Донецький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

НОВА ЯКІСТЬ МАЙСТЕРНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЇ ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У науковій розвідці розглянуто структурно-змістові параметри, зокрема діяльнісний вимір, які характеризують педагогічну майстерність вчителя української мови і літератури в умовах післядипломного простору. Виявлено нові механізми розвитку майстерності вчителя до рівня акмепрофесіоналізму.

Ключові слова: словесник-майстер, професійно-педагогічна дія, авторська система діяльності, індивідуально-творчий стиль діяльності.

Постановка проблеми. Важливою умовою розвитку педагогічної майстерності вчителя української мови і літератури вважаємо творчу, засновану на неперервному вдосконаленні професійно-педагогічну діяльність, що вимагає певної підготовки і перепідготовки словесника в системі післядипломної педагогічної освіти і подальшої реалізації на відповідному рівні майстерності, розвиток якого здійснюється перманентно шляхом формального, неформального та інформального навчання. Прикметно, що як «видова категорія, що вміщує в собі спеціалізовану трудову діяльність» [4, с. 11] спрямована вона на встановлення цілковитої відповідності тій інноваційній соціальній ролі, яка детермінована суспільними викликами, ринком освітніх послуг та вимогами оновленої мовно-літературної освітньої галузі. Фундаментальні основи майстерної педагогічної діяльності вчителя складають, на думку І. А. Зязюна, наступні аспекти: *цільовий*, зорієнтований на цілісну особистість дитини як самоцінність, *змістовий*, спричинений появою авторизованих варіантів навчальних курсів, *процесуальний*, що уможлиблює погодження методики і змісту відповідно до особистісного розуміння і стилю, *професійно-особистісний*, за якого актуалізуються унікальні і неповторні вміння і